

การจัดกิจกรรมงานประดิษฐ์จากเส้นเชือกเพื่อส่งเสริมสมาธิในการทำงานของเด็กปฐมวัย

The Craft from Ropes to Promote Concentrate on Work of Young Children

สุนิสา โสภาอุทก¹ วรณิษา หาคุณ²

Sunisa Sopauthok¹ Vannisa Hakoon²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการใช้สมาธิในการทำงานของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังได้รับการจัดกิจกรรมงานประดิษฐ์จากเส้นเชือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ เด็กปฐมวัยชาย-หญิง อายุระหว่าง 5-6 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 3/2 ภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2559 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ตำบลตลาด อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 24 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ระยะเวลาในการทดลอง 3 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 40 นาที รวมเป็นระยะเวลาในการทดลองทั้งสิ้น 6 ครั้ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 2 ชนิด ได้แก่ 1) แผนการจัดกิจกรรมงานประดิษฐ์จากเส้นเชือก 2) แบบสังเกตพัฒนาการความสามารถในการใช้สมาธิในการทำงานของเด็กปฐมวัย (อายุ 5-6) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การคำนวณค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และเปรียบเทียบความแตกต่างของความสามารถในการใช้สมาธิในการทำงานของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังทดลอง โดยใช้สูตร Wilcoxon โดยใช้คอมพิวเตอร์คำนวณด้วยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูป

ARSTRACT

The purpose of this research was to study and compare the concentrate on work of young children by using craft from ropes The participants were 24 young children between the ages of 5-6 years old in kindergarten 3/2, the 2nd semester of the acady year 2016 at RajabhatMahasarakham University Demonstration School, The participants were chosen by using simple random sampling. The measurement tool to were ; 1) The Craft from rope experience plan 2) The observation form of

development of concentrate on work of young children. The date was analyzed by using mean (\bar{X}), standard deviation (SD), and Wilcoxon formula.

¹นิสิตปริญญาตรี สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

²อาจารย์ภาควิชาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

¹Undergraduate student in Early childhood Educational Program, Department of Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Mahasarakham University

²Lecturer in Early childhood Educational Program, Department of Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Mahasarakham University

Mahasarakham Province in the 1st semester of 2016 academic year selected by simple random sampling. The Craft from Ropes used in this study were which consisted of 6 activities, each activities consumed 40 minutes and used 2 activities per week with the total 3 week.

บทนำ

เด็กปฐมวัย เป็นวัยที่สำคัญที่สุดช่วงวัยหนึ่งสำหรับพัฒนาการมนุษย์ เพราะเป็นช่วงวัยที่ร่างกายและสมองกำลังเจริญเติบโตเต็มที่ ถ้าเด็กวัยนี้ได้รับการอบรมเลี้ยงดูที่ดีและถูกต้อง เด็กก็จะพัฒนาได้เต็มตามศักยภาพ เพราะสิ่งที่เด็กได้รับจากประสบการณ์และการเรียนรู้ในช่วง 5 ปีแรกของชีวิต จะมีผลต่อการวางรากฐานที่สำคัญต่อบุคลิกภาพของเด็กที่จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ในอนาคต ดังนั้น ช่วงปฐมวัยจึงเป็นช่วงที่มีความสำคัญต่อการวางรากฐานของพัฒนาการทุกด้าน รวมไปถึงการเตรียมความพร้อมให้เด็กมีสมาธิในการทำงาน เพื่อให้เด็กสามารถเรียนรู้ได้อย่างเต็มที่ (บุญทิพา เตชะทรงคุณ, 2556: 1)

การเตรียมความพร้อมหรือการส่งเสริมให้เด็กมีสมาธิในการทำงานมีความสำคัญและจำเป็นต่อการดำรงชีวิตประจำวัน สมาธิเป็นการจดจ่ออยู่กับสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้อย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลานานพอที่จะคิดหรือทำในสิ่งต่างๆ เพื่อไปสู่เป้าหมายที่ตั้งใจไว้ได้จนกว่าจะประสบผลสำเร็จ ไม่ว่าจะเป็นการมีสมาธิอยู่กับความคิด การทำงาน การสนทนา การอ่านหนังสือ การฟังครูสอน เป็นต้น หากเด็กไม่มีสมาธิในการทำงาน จะทำให้เด็กไม่สามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้โดยละเอียดถี่ถ้วน ทั้งนี้เป็นเพราะการขาดสมาธินั่นเอง ซึ่งอาการขาดสมาธิเป็นหนึ่งในกลุ่มอาการของ

โรคสมาธิสั้น (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2552: 102) โรคสมาธิสั้นเป็นกลุ่มความผิดปกติของพฤติกรรม ประกอบด้วย ขาดสมาธิ ซนอยู่ไม่นิ่ง หุนหันพลันแล่น ขาดการยับยั้งใจตนเอง โดยแสดงอาการอย่างต่อเนื่องยาวนาน จนทำให้เกิดผลกระทบต่อการใช้ชีวิตประจำวันและการเรียน ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมกับอายุและระดับพัฒนาการโดยที่ความผิดปกติดังกล่าวเกิดขึ้นก่อนอายุ 7 ปี อาการต้องเป็นมาตลอดต่อเนื่องไม่ต่ำกว่า 6 เดือนกลุ่มอาการขาดสมาธิ จะไม่สามารถจดจำรายละเอียดของงานที่ทำได้ หรือทำผิด เนื่องจากขาดความรอบคอบ ไม่มีสมาธิในการทำงานหรือเล่น ไม่สนใจฟังคำพูดของผู้อื่น และดูเหมือนไม่ฟังเวลาพูดด้วยไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง และทำงานไม่เสร็จหรือผิดพลาดไม่สามารถรวบรวมการทำงานให้เป็นระเบียบวอกแวกง่าย เสียสมาธิ แม้มีเสียงรบกวนเพียงเล็กน้อย (สถาบันราชานุกูล, 2555: 7) พฤติกรรมเหล่านี้จะส่งผลกระทบต่อ การดำรงชีวิตประจำวัน การเรียน และการปรับตัวในสังคมหากเด็กสมาธิสั้นกลุ่มนี้ไม่ได้รับการส่งเสริมที่ถูกต้องและเหมาะสมกับพัฒนาการและช่วงวัยของเด็ก ซึ่งกิจกรรมที่จะช่วยส่งเสริมสมาธิในการทำงานของเด็กปฐมวัย มีอยู่หลากหลายวิธี เช่น กิจกรรมเสริมประสบการณ์ กิจกรรมเกมการศึกษา และกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เช่น การปั้น การเป่าสี การประดิษฐ์เศษวัสดุ เป็นต้น (จิระพร ชะโน, 2554: 17)

การจัดกิจกรรมงานประดิษฐ์เป็นการนำเศษวัสดุต่างๆมาสร้างตามความคิดจินตนาการ โดยอาศัยการเรียนรู้จากสิ่งแวดล้อมรอบตัว หรือศึกษาจากตำรา นำมาดัดแปลงให้เป็นรูปร่างรูปทรงต่างๆอย่างประณีตสวยงามและเป็นผลผลิตอันดีใหม่ (สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.), 2551: 119) เป็นงานที่เกิดจากความคิดสร้างสรรค์ของมนุษย์ที่สร้างหรือประดิษฐ์ขึ้นด้วยวัสดุประสงค์ต่างๆ เช่น นำไปใช้สอย นำไปประดับตกแต่ง (อรุณิสิมศิริ และคณะ, 2551: 46) เป็นงานหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการทำงานในบ้าน เป็นกิจกรรมส่วนหนึ่งในชีวิตของครอบครัว ซึ่งสามารถนำความรู้จากหลายสาขาวิชามาบูรณาการเพื่อให้ได้องค์ความรู้ใหม่มาสร้างสรรค์ประดิษฐ์ผลงานหรือชิ้นงานใหม่ หรือพัฒนาดัดแปลงจากผลงานเดิมที่มีอยู่แล้วให้เกิดประโยชน์เพิ่มขึ้น สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง (ฝ่ายวิชาการ สำนักพิมพ์ประสานมิตร, 2551: 6) การจัดกิจกรรมงานประดิษฐ์สำหรับเด็กปฐมวัย มีความจำเป็นที่จะต้องจัดให้มีความเหมาะสมกับเด็กเพื่อกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพของเด็กแต่ละคน จึงควรจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความต้องการของเด็ก ควรเปิดโอกาสให้เด็กได้สังเกต สำรวจ ฝึกฝนให้เกิดกระบวนการคิดและแก้ไขปัญหาด้วยตนเองอย่างมีขั้นตอน จะทำให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เป็นการใช้เวลาว่างให้เกิด

ประโยชน์นำของที่ไม่ใช่แล้วมาประดิษฐ์ให้เกิดประโยชน์ ช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมทำให้เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง พร้อมทั้งยังช่วยส่งเสริมสมาธิให้เด็กมีความมุ่งมั่นอดทนในการทำงานมากขึ้นด้วย (ฝ่ายวิชาการ สำนักพิมพ์ประสานมิตร,2551: 7) การเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ในการประดิษฐ์ชิ้นงานต้องเลือกให้เหมาะสมจึงจะได้งานออกมามีคุณภาพ และสามารถพัฒนาศักยภาพของเด็กได้อย่างเต็มที่ (วรรณ วรศพานิชย์,2551: 21) สื่อที่ดีจึงควรเป็นสิ่งที่ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองด้วย และการทำกิจกรรมงานประดิษฐ์โดยใช้เส้นเชือกเป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นการใช้สื่อจากวัสดุเหลือใช้ นำมาใช้ในการจัดกิจกรรมงานประดิษฐ์ซึ่งจะเห็นได้ว่าผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย มักพบปัญหาการใช้สื่อต่างๆ มักมองข้ามการใช้สื่อจากวัสดุเหลือใช้ที่มีอยู่รอบตัว ดังนั้นผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาเด็กปฐมวัย จึงควรคิดคำนึงในการจัดเตรียมสื่อต่างๆ ให้เด็กได้รับรู้คุณค่าของสื่อวัสดุเหลือใช้ที่มีอยู่รอบตัวเด็ก ฝึกให้เด็กรู้จักใช้สื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ตลอดจนการเลือกใช้วัสดุที่ตนเองสนใจผ่านกระบวนการคิดในการสร้างผลงานของตนเองและรู้จักเก็บรักษาวัสดุอุปกรณ์ที่ตนเองเลือกอย่างทะนุถนอม มีความอดทนมุ่งมั่นในการผลิตชิ้นงานของตนเอง ดังนั้น การทำกิจกรรมงานประดิษฐ์โดยใช้เส้นเชือก จึงมีอิทธิพลต่อการพัฒนาสมาธิในการทำงานของเด็กปฐมวัยได้เป็นอย่างดี

การมีสมาธิทำให้เกิดการเรียนรู้ การรับรู้ที่ดี และเปลี่ยนแปลงศักยภาพของพฤติกรรมอย่างถาวร อันเป็นผลมาจากประสบการณ์ที่ได้รับการฝึก และการมีสมาธิยังเป็นการสร้างเสริมการเรียนรู้ให้กับเด็กปฐมวัยได้ดียิ่งขึ้น จากที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาว่า การให้เด็กปฐมวัยได้ทำงานประดิษฐ์ ซึ่งเป็นอีกหนึ่งกิจกรรมที่มีความน่าสนใจ และสามารถพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีสมาธิในการทำงาน และการเรียนรู้ได้อีกด้วย

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลการส่งเสริมสมาธิในการทำงานของเด็กปฐมวัยหลังการจัดกิจกรรมงานประดิษฐ์จากเส้นเชือก
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการใช้สมาธิในการทำงานของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังได้รับการจัดกิจกรรมงานประดิษฐ์จากเส้นเชือก

สมมติฐานในการวิจัย

เด็กปฐมวัยมีความสามารถในการใช้สมาธิในการทำงานนานขึ้นหลังจากที่ได้รับการจัดกิจกรรมงานประดิษฐ์จากเส้นเชือก

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นเด็กปฐมวัยชาย-หญิง อายุระหว่าง 5-6 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2559 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ตำบลตลาด อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 75 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นเด็กปฐมวัยชาย-หญิง อายุระหว่าง 5-6 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 3/2 ภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2559 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ตำบลตลาด อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 24 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

3. ระยะเวลาในการศึกษาครั้งนี้ทำการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 ระยะเวลาในการทดลอง 3 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 วัน วันละ 40 นาที รวมเป็นระยะเวลาในการทดลองทั้งสิ้น 6 ครั้ง

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น คือ กิจกรรมงานประดิษฐ์จากเส้นเชือก

ตัวแปรตาม คือ สมาธิในการทำงานของเด็กปฐมวัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดกิจกรรมงานประดิษฐ์จากเส้นเชือก
2. แบบสังเกตพัฒนาการความสามารถในการใช้สมาธิในการทำงานของเด็กปฐมวัย (อายุ 5-6)

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ได้ใช้สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความแตกต่างของความสามารถในการใช้สมาธิในการทำงานของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังทดลอง โดยใช้สูตร Wilcoxon โดยคอมพิวเตอร์คำนวณด้วยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูป

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัยการใช้งานประดิษฐ์จากเส้นเชือก เพื่อส่งเสริมสมาธิในการทำงานของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมงานประดิษฐ์จากเชือก สรุปได้ดังนี้

1. เด็กปฐมวัยก่อนการจัดกิจกรรมงานประดิษฐ์จากเชือก เด็กมีคะแนนความสามารถในการใช้สมาธิในการทำงานของเด็กปฐมวัยเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 2.58 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 1.28 และหลังทำกิจกรรมพบว่า เด็กมีคะแนนเด็กมีคะแนนความสามารถในการใช้สมาธิในการทำงานของเด็กปฐมวัยเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 3.83 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.82 โดยมีค่าคะแนนพัฒนาการเท่ากับ 17.24

2. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมงานประดิษฐ์จากเชือก เด็กมีคะแนนความสามารถในการใช้สมาธิในการทำงานของเด็กปฐมวัย สูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมงานประดิษฐ์จากเชือก โดยค่าเฉลี่ยหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาและเปรียบเทียบความสามารถในการใช้สมาธิในการทำงานของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมงานประดิษฐ์จากเส้นเชือก พบว่าหลังจากที่ได้รับการจัดกิจกรรมงานประดิษฐ์จากเส้นเชือก เด็กมีความสามารถในการใช้สมาธิในการทำงานสูงขึ้นเป็นไปตามสมมติฐาน สามารถอภิปรายได้ดังนี้

1. เด็กปฐมวัยก่อนการจัดกิจกรรมงานประดิษฐ์จากเชือก เด็กมีคะแนนความสามารถในการใช้สมาธิในการทำงานของเด็กปฐมวัยเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 2.58 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 1.28 และหลังทำกิจกรรมพบว่า เด็กมีคะแนนความสามารถในการใช้สมาธิในการทำงาน

ของเด็กปฐมวัยเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 3.83 เบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.82 โดยมีค่าคะแนนพัฒนาการเท่ากับ 17.24 จากที่ผู้วิจัยได้ศึกษาการจัดกิจกรรมงานประดิษฐ์จากเส้นเชือก ผู้วิจัยได้ออกแบบและจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการพัฒนาความสามารถในการใช้สมาธิในการทำงานของเด็กปฐมวัย โดยมีกิจกรรมงานประดิษฐ์จากเส้นเชือก ทั้งหมด 6 กิจกรรม ได้แก่ กำไลข้อมือจากเชือกป่าน, จานรองแก้วจากเชือกกระดาษสา, แจกันสีสดใสด้วยเชือกสีสวย, สร้อยข้อมือแบบถักโซ่จากเชือก, พวงกุญแจลูกตุ้มจากเชือกไหมพรมและพวงกุญแจหมวกไหมพรม กิจกรรมข้างต้นที่ได้กล่าวมานี้มีลักษณะของการทำกิจกรรมที่เน้นให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง โดยใช้สมาธิจดจ่อในการประดิษฐ์ชิ้นงานสามารถพัฒนาการใช้สมาธิในการทำงานของเด็กปฐมวัยได้ ผ่านการทำกิจกรรมการประดิษฐ์จากเส้นเชือก ได้แก่ การใช้เชือกถัก ผูก พัน และปะติดประดิษฐ์ชิ้นงาน ตามขั้นตอนที่ครูได้แนะนำไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ ฝ่ายวิชาการ สำนักพิมพ์ประสานมิตร (2551: 7) การจัดกิจกรรมงานประดิษฐ์สำหรับเด็กปฐมวัยช่วยกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพของเด็กแต่ละคน ควรจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความต้องการของเด็ก จะทำให้เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง พร้อมทั้งยังช่วยส่งเสริมสมาธิให้เด็กมีความมุ่งมั่นอดทนในการทำงานมากขึ้นด้วย สอดคล้องกับ วรรณิ วงศ์พานิชย์ (2551: 21) การเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ในการประดิษฐ์ชิ้นงานต้องเลือกให้เหมาะสมจึงจะสามารถพัฒนาศักยภาพของเด็กได้อย่างเต็มที่ สื่อที่ดีจึงควรเป็นสิ่งที่ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนมีสมาธิ มีความมุ่งมั่นในการทำงาน และการทำกิจกรรมงานประดิษฐ์โดยใช้เส้นเชือกก็เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความมุ่งมั่นจดจ่อกับงานที่ทำผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาเด็กปฐมวัย จึงควรคิดคำนึงในการจัดเตรียมสื่อต่างๆ เพื่อฝึกให้เด็กรู้จักใช้สื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดและรู้จักเก็บรักษาวัสดุอุปกรณ์ที่ตนเองเลือกอย่างทะนุถนอม มีความอดทนมุ่งมั่นในการผลิตชิ้นงานของตนเอง ดังนั้น การทำกิจกรรมงานประดิษฐ์โดยใช้เส้นเชือก จึงมีอิทธิพลต่อการพัฒนาสมาธิในการทำงานของเด็กปฐมวัยได้เป็นอย่างดีสอดคล้องกับผลการศึกษา ธนารัตน์ เจือจันทร์ (2554) ได้ศึกษาระดับและเปรียบเทียบความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ด้วยเส้นเชือก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยนี้ คือ เด็กปฐมวัยชาย-หญิง อายุ 5-6 ปีที่ศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 ของโรงเรียนบ้านโคกโตะน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 จำนวน 12 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 1 ห้องเรียน ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการทดลองด้วยตนเอง โดยจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ด้วยเส้นเชือก จำนวน 24 ครั้ง รวมระยะเวลาในการทดลอง 8 สัปดาห์

ทำการทดลองสัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 30 นาทีผลการวิจัยพบว่า ความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กปฐมวัย หลังจากได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ด้วยเชือก ในภาพรวมอยู่ในระดับสูง ความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ด้วยเส้นเชือกสูงขึ้น

2. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมงานประดิษฐ์จากเชือก เด็กมีคะแนนความสามารถในการใช้สมาธิในการทำงานของเด็กปฐมวัย สูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมงานประดิษฐ์จากเชือก โดยค่าเฉลี่ยหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับเกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2552: 102) ได้อธิบายว่า สมาธิ วกเป็นการจดจ่ออยู่กับสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้อย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลาานพอที่จะคิดหรือทำในสิ่งต่างๆ เพื่อไปสู่เป้าหมายที่ตั้งใจไว้ได้จนกว่าจะประสบผลสำเร็จ ไม่ว่าจะเป็นการมีสมาธิอยู่กับการคิด การทำงาน การสนทนา การอ่านหนังสือ การฟังครูสอน เป็นต้น สอดคล้องกับ อุมพร ตรังคมบัติ(2544: 2) ได้อธิบายถึงความหมายของสมาธิ (attention) คือ ความสามารถที่จะเพ่งความสนใจไปยังสิ่งเร้าบางสิ่ง และเลือกเพ่งว่าสิ่งเร้าใดบ้างควรจะทำให้ความสนใจ ในร่างกายของเรา อวัยวะที่รับผิดชอบในการสร้างสมาธิ คือ สมอง ซึ่งสมองของเด็กปฐมวัยจำเป็นต้องได้รับการจัดประสบการณ์ที่ถูกต้อง และเหมาะสมกับวัย เพื่อส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการที่เจริญเติบโตตามวัย สอดคล้องกับ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2552: 69) ที่ได้เสนอแนะแนวทางจัดประสบการณ์สำหรับเด็กที่มีภาวะสมาธิสั้น เพื่อส่งเสริมสมรรถนะความตั้งใจจดจ่อในการทำกิจกรรมของเด็กที่มีภาวะสมาธิสั้นโดยการส่งเสริมให้เด็กทำงานจนเสร็จ ไม่เข้าไปรบกวนให้คำปรึกษาและให้กำลังใจเพื่อเพิ่มความตั้งใจให้ทำงานจนสำเร็จชมเชยเมื่อเด็กมีความตั้งใจและพยายามทำงานจนสำเร็จ สร้างโอกาสให้เด็กได้มีของเล่นหรือหนังสือที่เสริมสมาธิของเด็ก เช่น หนังสือภาพที่ทำขึ้นเอง หนังสือนิทาน ฯลฯ จัดสถานที่ที่เด็กมีความสงบในการทำกิจกรรมโดยไม่มีใครรบกวน จัดกิจกรรมประดิษฐ์ของเล่นจากการรวบรวมวัสดุเหลือใช้ วัสดุรอบตัว เพื่อสร้างนิสัยของการมีความตั้งใจ จดจ่อจะเห็นได้ว่าสมาธิมีจำเป็นต่อการเรียนรู้ และการทำกิจกรรมต่าง ๆ และสมาธิยังมีส่วนสำคัญต่อการพัฒนา พัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัย

จากที่กล่าวมาการจัดกิจกรรมงานประดิษฐ์จากเส้นเชือกสามารถใช้เป็นกิจกรรมที่พัฒนาสมาธิในการทำงานของเด็กปฐมวัยได้เป็นอย่างดี มีความสอดคล้องกับผลการศึกษา พิรวัส นาคประสงค์ (2548) ได้ศึกษาผลของการใช้กิจกรรมศิลปะประกอบบทเรียนเพื่อเพิ่มความใส่ใจในการ

เรียนของเด็กสมาธิสั้น ศึกษากับนักเรียนที่มีปัญหาด้านสมาธิสั้น เพศชาย อายุ 6 ขวบ ที่เข้ารับบริการเตรียมความพร้อม ศูนย์การศึกษาพิเศษส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2548 จำนวน 1 คน ผลการวิจัยพบว่า เด็กสมาธิสั้นมีพฤติกรรมความใส่ใจต่อการเรียนคณิตศาสตร์เพิ่มขึ้นเมื่อมีการใช้กิจกรรมศิลปะประกอบการเรียน และเมื่อมีการถอดถอนกิจกรรมศิลปะประกอบการเรียน พบว่าพฤติกรรมความใส่ใจต่อการเรียนคณิตศาสตร์ยังคงทนอยู่

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะ เพื่อเป็นประโยชน์สำหรับผู้สนใจ จะนำกิจกรรมงานประดิษฐ์จากเส้นเชือก ไปใช้แก่เด็กปฐมวัยดังนี้

1. ควรมีการศึกษาผลของการจัดกิจกรรมงานประดิษฐ์ที่ส่งเสริมความสามารถด้านอื่นๆ เช่น พัฒนาด้านกล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย เป็นต้น
2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการใช้สมาธิในการทำงานของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมในรูปแบบอื่น ๆ เช่น การปั้น การพับกระดาษ การพิมพ์ภาพ เป็นต้น

อ้างอิง

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2552). *สมาธิที่ดีสร้างได้ไม่ยากในวัยเยาว์*. แม่และเด็ก, 32(449), 102-103.

จิระพร ชะโน. (2554). *การศึกษาการเรียนรวม Inclusive Education*. มหาสารคาม: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ธนรัตน์ เจือจันทร์. (2554). *ความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ด้วยเชือก*. ปรินูญานิพนธ์ปรินูญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ฝ่ายวิชาการ สำนักพิมพ์ประสานมิตร. (2551). *แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. กรุงเทพมหานคร: ประสานมิตร.

พิรวัสส์ นาคประสงค์. (2548). *ผลของการใช้กิจกรรมศิลปะประกอบบทเรียนเพื่อเพิ่มความใส่ใจต่อการเรียนของเด็กสมาธิสั้น*. ปรินูญานิพนธ์ปรินูญาการศึกษามหาบัณฑิต

- สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
วรรณี วงศ์พานิชย์. (2551). งานประดิษฐ์ ม.1 - ม.3 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3. กรุงเทพมหานคร: อักษรเจริญทัศน์.
- สถาบันราชานุกูล. (2555). เด็กสมาธิสั้น คู่มือสำหรับครู. กรุงเทพมหานคร: ปิยอนด์ พับลิชชิง.
- สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ(พว.). (2551). การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. กรุงเทพมหานคร: สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ(พว.).
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.(2552). สรรถนะของเด็กปฐมวัยในการพัฒนาตามวัย 3-5 ปี: แนวแนะสำหรับผู้ดูแลเด็ก ครูและอาจารย์. กรุงเทพมหานคร:ฟอร์คิดส์.
- อุมาพร ตรังคสมบัติ. (2544). สร้างสมาธิให้ลูกคุณ. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์วิจัยและพัฒนาครอบครัว.
- อรุณี ลิ้มศิริ และคณะ. (2551). การงานอาชีพและเทคโนโลยี ม.1 เล่ม 1. กรุงเทพมหานคร: วัฒนาพานิช.